

Аляксей Ануфрыевіч Дударэў

План лекцыі

- 1. Звесткі з біяграфіі Аляксея Дударова
- 2. Першы зборнік апавяданняў “Святая птушка”
- 3. П’есы ваеннай тэматыкі (“Выбар”, “Узлёт”, “Радавыя”): сутнасць канфліктаў, праблема выбару
- 4. Даследаванне маральна-этычных аспектаў жыцця сучаснага грамадства ў п’есах “Парог”, “Вечар”, “Злом”
- 5. Асаблівасці ўзнаўлення гістарычнага мінулага ў драмах “Князь Вітаўт”, “Палачанка”, “Чорная Панна Нясвіжа”

Аляксей Ануфрыевіч ДУДАРАЎ нарадзіўся 6 чэрвеня 1950 года ў вёсцы Кляны Віцебскай вобласці.

Вучыўся ў Наваполацкім ГПТВ-28 нафтавікоў (1967 – 1968).

Пасля вучылішча працаваў слесарам на Полацкім нафтаперапрацоўчым заводзе, служыў у Савецкай Арміі (1968 – 1970), адтуль зноў вярнуўся на завод.

Скончыў Беларускі тэатральна-мастацкі інстытут (1976) па спецыяльнасці «акцёр драмы і кіно».

Працаваў акцёрам, загадчыкам літаратурнай часткі ТЮГа (1976—1979), членам сцэнарна-рэдакцыйнай калегіі «Тэлефільм» (Мінск, 1976—1983).

З'яўляецца сябрам Саюза Пісьменнікаў СССР (з 1979).

- З'яўляецца сакратаром Саюза тэатральных дзеячаў Беларусі (з 1987).
- У 1991—2002 г. займаў пасаду галоўнага рэдактара часопіса «Мастацтва».
- З 2003 г. з'яўляецца мастацкім кіраўніком Драматычнага тэатра Беларускай арміі.

- Дэбютаваў у друку ў 1973.
- Пісаў апавяданні, казкі для дзяцей. Вядомы як драматург і кінадраматург.
- Пераклаў на беларускую мову хроніку У.Шэкспіра «Рычард III».
- Узнагароджаны ордэнам «Знак Пашаны» і інш. узнагародамі. Лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі (1982) за зборнік апавяданняў «Святая птушка» і п'есу «Выбар», Ленінскага камсамола (1984) за творы апошніх гадоў, Дзяржаўнай прэміі СССР (1985) за спектакль «Радавыя», прэміі Саюзнай дзяржавы ў галіне літаратуры і мастацтва (2002).
- Адзначаны спецыяльнай прэміяй Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь (2000).

- 27 красавіка 1973 г. газета “Знамя юности” апублікавала гумарэску невядомага дагэтуль аўтара “Сюрприз”, а праз два дні “Чырвоная змена” – апавяданне “Вокны”.
- Услед за газетнымі старонкамі актыўна “абжываліся” і часопісныя – сваю плошчу маладому прайзайку ахвотна адводзілі такія выданні, як “Работніца і сялянка”, “Беларусь”, “Бярозка”, “Маладосць”, “Вожык” і інш.
- У 1979 г. шэраг апавяданняў з перыёдыкі (“Кола”, “Цацкі”, “Дуб”, “Святая птушка”, “Шчасце”, “Макароў вір”, інш.) і некалькі новых твораў былі аб’яднаны ў зборнік “Святая птушка”, выпушчаны выдавецтвам “Мастацкая літаратура” ў серыі “Першая кніга прайзайка”.

«Кола»: сцэнарыі кароткаметражнага фільма (1977)

«Дэбют»: сцэнарыі кароткаметражнага фільма (1978)

«Суседзі»: сцэнарыі мастацкага фільма (1979)

«Выбар»: п'еса (паст. 1979)

- «Святая птушка»: зборнік апавяданняў (1979)

- «Бусянё»: сцэнарыі кароткаметражнага фільма (1980)

- «Як гартавалася сталь»: інсцэніроўка рамана М. Астроўскага (паст. 1980)

- «Парог»: п'еса (паст. 1981)

- «Сінявочка»: казка для дзяцей (1981)

- «Купальская ноч»: сцэнарыі мастацкага фільма (1982)

«Апошні ўзлёт»: п'еса (паст. 1982)

«Вечар»: п'еса (паст. 1983)

«Белыя росы»: сцэнарыі мастацкага фільма (1984)

«Радавыя»: п'еса (паст. 1984)

«Восеньскія сны»: сцэнарыі мастацкага фільма (1986)

«Майстар і Маргарыта»: інсцэніроўка рамана М. Булгакава (паст. 1987)

«Дыялог»: зборнік п'ес (1987)

«Злом»: п'еса (паст. ў 1988)

«Вежа»: п'еса, разам з У. Някляевым (паст. 1990)

«Купала»: трагедыя (1994) — увасабляе трагізм міжусобнай барацьбы ў ВКЛ напярэдадні Крэўскай уніі 1385

«Адцуранне» (1994) — фантазмагарычны погляд на эсхаталагічную загадку краю і народа

«Песня пра зубра» (1994) — па матывах паэмы М. Гусоўскага

«Палачанка» (1998)

«Чорная панна Нясвіжа» (1999)

«Прынц Мамабук»: камедыя (1999)

«Крыж» (2000)

**Па сцэнарыях Аляксея Дударава
пастаўлены кароткаметражныя ("Кола",
"Дэбют", "Буслянё") і мастацкія
("Суседзі", "Белыя росы") фільмы.
Таксама Дудараў інсцэніраваў раман М.
Астроўскага "Як гартавалася сталь" і
М.Булгакава «Майстар і Маргарыта».**

**“Самае галоўнае для мяне — каб мае творы
былі ў тэатрах”.**

Тыпы герояў у драматургіі Аляксея Дударова

Героі-дзівакі

Героі-ахвяры
часу

Героі-
жыццялюб

Героі-змагары

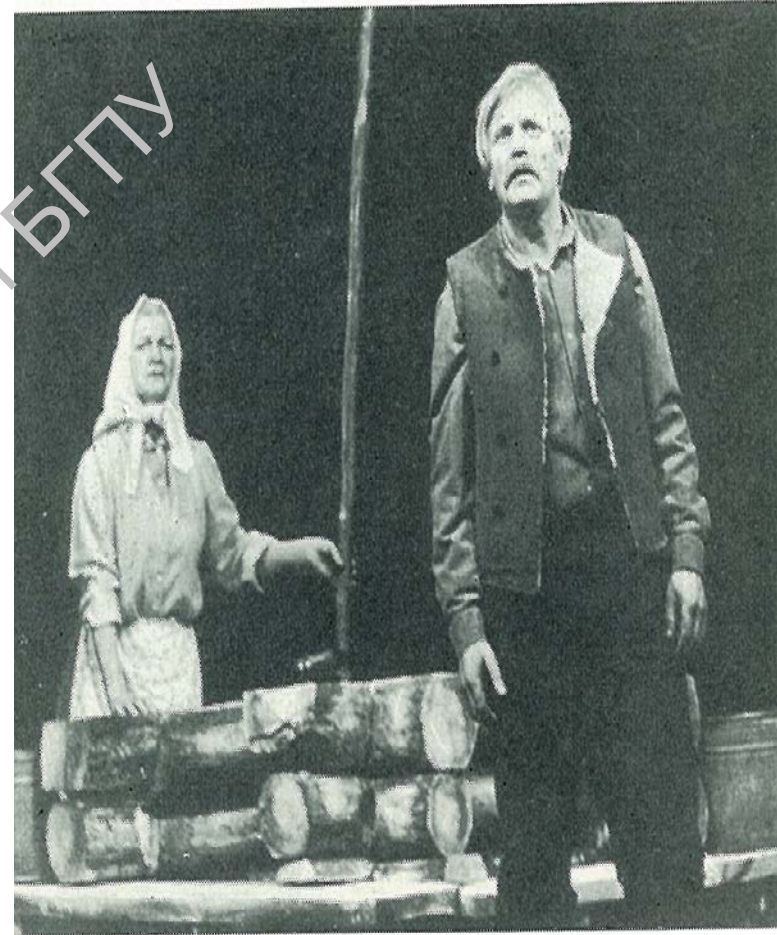
Героі-злачынцы

Герої-дзівакі

ПРЫКЛАДЫ: Андрэй Буслай,
Мульцік

АСНОЎНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА:

Гэта не проста арыгінальна-незвычайныя, не прызнаныя чалавецтвам барацьбіты за справядлівасць, але і героі, што імкнуцца змяніць іншых, паспрыяць іх шчасцю.

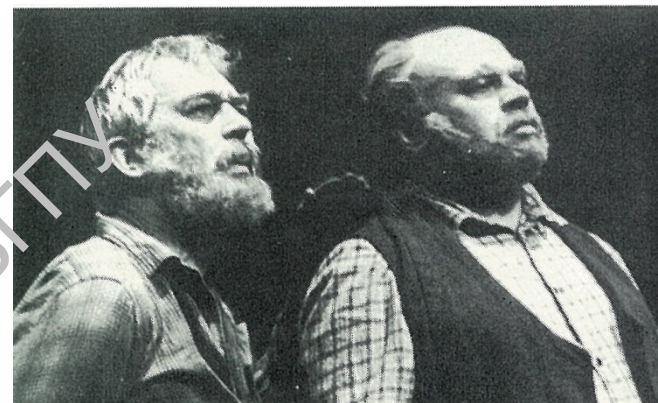

Героі-ахвяры часу

ПРЫКЛАДЫ: Мікіта (Гастрит),
Бушцец, Дугін, Дзерваед, Салянік,
Адуванчык

АСНОЎНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА:

Гэтыя героі маюць складана-супярэчлівы характар. Шмат разоў на працягу дзеяння мяняюць свае паводзіны. Гісторыя і час вырашаюць людскія лёсы.

Героі-жыццялюбy

ПРЫКЛАДЫ: Ганна, Аліна,
Драгун, Дробаў, Крынкін, Шабуня

АСНОЎНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА:

Гэтыя героі вызначаюцца
імкненнем да гарманічна
суладных адносін са светам
людзей і нерукатворным
уладараннем прыроды.

Героі-змагары

ПРЫКЛАДЫ: Барткевіч, Грышчук,
Вагура

АСНОЎНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА:

Гэтыя героі блізкія па сваёй духоўна-
маральнай арыентацыі да герояў-
праўдашукальнікаў У. Караткевіча.
Яны свядома і самаахвярна ідуць на
пагібель,
здзяйсняючы духоўны подзвіг.

Герої-злачынцы

ПРЫКЛАДЫ: Шумскі, Грэйвіц,
Крафт, Шольц, Красоўскі

АСНОЎНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА:

Гэтыя героі з'яўляюцца антыподамі
герояў-змагароў. Іх дзеянні і ўчынкі
накіраваны на тое, каб задаволіць
свае інтарэсы.

